

Овочі та Фрукти

БЕРЕЗЕНЬ 2020 Р.



**ПРОТРУЮВАННЯ
САДИВНОГО
МАТЕРІАЛУ
КАРТОПЛІ**

**ЯК УБЕРЕГТИ КІСТОЧКОВІ
ВІД МОНІЛІАЛЬНОГО ОПІКУ**

КАРІЗМА F1 –

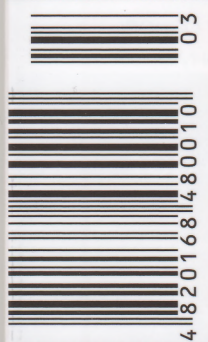
НАЙКРАЩА СИРОВИНА
ДЛЯ КАБАЧКОВОЇ ІКРИ

АРАХІС

ДОСВІД ВИРОЩУВАННЯ
В УКРАЇНІ

**ОСОБЛИВОСТІ
ВИРОЩУВАННЯ КАВУНА**

КАВУН МІРСІНІ F1. ФОТО НАДАНЕ ТОВ «СИНГЕНТА»





Г.В. НІНОВА,
к.с.-г.н., доцент
кафедри
плодоовочівництва,
виноградарства та
біохімії, Таврійський
державний
агротехнологічний
університет імені
Дмитра Моторного



Т.В. ГЕРАСЬКО,
к.с.-г.н., доцент
кафедри
плодоовочівництва,
виноградарства та
біохімії, Таврійський
державний
агротехнологічний
університет імені
Дмитра Моторного

СПОСОБИ ЖИВЛЕННЯ ПРИ ВИРОЩУВАННІ КАВУНА У БОГАРНИХ УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

В останні роки визначилася чітка тенденція до збільшення виробництва рослинницької продукції (особливо овочевої) із вмістом нітратів, що перевищує можливо допустиму норму. У цілому в Україні понад 30% сільськогосподарської продукції має вміст нітратів, що перевищує допустимий рівень.

Система внесення добрив повинна відповідати ґрунтово-екологічним умовам, спеціалізації

сівозмін, чергуванню культур, їх біологічним особливостям. Тим часом доцільне економічно ефективне та екологічно раціональне їх внесення є важливішим фактором покращення екологічної обстановки.

Серед родин овочевих культур найбільшою здатністю до накопичення нітратів є гарбузові.

Кавуни і дині, що доспіли до середини липня, максимально накопичують нітрати, які, потра-

пляючи в організм, є небезпечним канцерогеном. Фахівці вміють розрізняти кавуни, процес досягання яких пришвидшували хімікатами, без лабораторних досліджень. Якщо прожилки білі і товсті, значить, там наявна значна доза нітратів. Найбільша кількість нітратів концентрується у шкірці і за три сантиметри від неї.

Так, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, гра-

нично допустимі концентрації нітратів у добовому раціоні харчових продуктів не повинні перевищувати 450–500 мг/кг норми. Для кавунів вона не повинна перевищувати 60 мг/кг сирової маси.

Споживання овочевої продукції на людину має складати у середньому 161 кг на рік, із них кавунів 16,5 кг (взагалі баштанних – 31 кг).

Харчове значення їх полягає у наявності високого вмісту добре засвоюваних вуглеводів. Солодкий смак зумовлюється високим вмістом фруктози. У плодах столових кавунів міститься каротин, вітаміни B1, B2, B3, PP, фолієва та пантотенова кислоти. У м'якуші плодів кавунів є всі життєво необхідні амінокислоти, але ще більше їх міститься у корі кавунів.

Наукові дослідження та переліковий досвід свідчать, що при вирощуванні якісної овочевої продукції, а особливо баштаної, використання добрив, що містять мікроелементи, обов'язкове. Роль мікроелементів у розвитку рослин важко переоцінити. Вони відіграють важливу роль у всіх важливих процесах життєдіяльності рослин: у діленні клітин та синтезі білків, підвищують активність ферментів та є важливою складовою клітинної оболонки, допомагають накопичувати хлорофіл у рослинах,



зміцнюють імунітет до хвороб, знімають стрес у рослин після посухи, внесення пестицидів, покращують ефективність засвоєння основних добрив з ґрунту. Наведені процеси надають можливість отримувати максимальні урожаї овочевих культур, які потенційно закладені в сортах і гібридах та значно покращують якість продукції.

Вилучення фосфорних добрив призводить до погіршення якості плодів кавуна. Високі норми азотних добрив особливо негативно впливають при їх внесенні у другій половині вегетації. Крім того, вміст азоту в рослинах у

надлишкових кількостях, переважно у період плодоношення, зумовлює накопичення його в плодах у вигляді амінів і нітратів, які можуть не тільки погіршити смакові якості плодів, а також спричинити токсичну дію на споживача.

Вирішальним фактором для збільшення виробництва баштаної продукції є постійне вдосконалення технології їх вирощування, зокрема вирощування екологічно чистої продукції та зниження пестицидного навантаження на навколишнє середовище. Одними з таких елементів є використання прогресивних форм підживлення у зоні недостатнього зволоження,

Для з'ясування ефективності використання добрив при позакореновому підживленні, які легко засвоюються рослинами і застосовуються як доповнення та для компенсації нестачі елементів живлення у рослинах, було закладено дослід на землях приватного сільськогосподарського підприємства Василівського району Запорізької області.





Попередники – горох, озима пшениця. Схема розміщення рослин 140х100 см забезпечувала достатнє освітлення рослин кавуна сорту Крімсон Світ.

Вносили розрахункові норми добрив на запланований врожай з урахуванням вмісту елементів живлення у ґрунті за даними агрохімлабораторії. Вирощували кавуни у богарних умовах.

У нашому досліді основну норму добрив (нітроамофоску 80%) вносили восени під оранку, враховуючи посушливі умови зони. Для рівномірного розподілу їх у кореневмісному шарі ґрунту на період росту рослин здійснювали припосівне внесення нітроамофоски із застосуванням пристрою у зону рядка та позакореневе підживлення добривами, що містять мікродобрива.

Контролем був варіант загальноприйнятого ґрунтового внесення добрив.

У варіантах досліді добрива вносили невеликими нормами 0,5–1,0 л/га у триразових позакореневих обробках. Такий спосіб сприяє перетворенню нітратів у інші азотні форми. Завдяки цьому їх вміст у рослинах значно зменшується.

1. Варіант – контроль загальноприйнятий спосіб внесення добрив;

2. Варіант - позакореневе підживлення:

а - проводили у фазі трьох листків: %: N-36, MgO-4; Mn-1,3; Cu-0,27; Fe-0,027; B-0,027; Zn-0,013; Mo-0,0067.

б - через 10 днів: %: N-36, MgO-4; Mn-1,3; Cu-0,27; Fe-0,027; B-0,027; Zn-0,013; Mo-0,0067.

в - у фазі утворення огудини: 3.%: N-6,0; P₂O₅ -12,0; K₂O-6,0;

MgO-0,01; Mn-0,01; Cu-0,01; Fe-0,01; B-0,02; Zn-0,005; Mo-0,005 + соли бора.

На період від цвітіння до утворення плодів азотні добрива не вносили, тому що їх надлишок може спровокувати масове опадання квіток та зав'язі, особливо в умовах теплового стресу при богарному утриманні.

Як показали результати досліджень, відбувався інтенсивний розвиток рослин, які мали розвинутий, не уражений хворобами і не пошкоджений шкідниками листовий апарат. Хімізахист рослин протягом вегетації не проводився, крім обробки насіння перед сівбою, оскільки були майже відсутні шкідливі організми.

За помірного збалансованого внесення добрива позитивно вплинули на хімічний склад плодів, цукристість кавуна збільшилася на 0,4%, приріст урожаю склав 6,6 ц/га. Плоди мали вміст нітратів нижче середньодопустимої норми.

Наведений спосіб живлення доцільний як економічно так і екологічно через економію коштів на препарати та позитивний вплив на ґрунтове середовище. 🍉

